

Mária Szent Szívének ünnepe

Lk 2,41–51

„Szavait anyja megőrizte szívében...”

Pünkösöd második vasárnapja utáni szombaton üljük meg. Az ünnep nyomai a 11. században tűnnek föl. Tiszteletét ugyanaz a misztikus kör népszerűsíti, mint Jézus Szívének tiszteletét. Az egyházatyák nem beszélnek Mária Szeplőtelen Szívének tiszteletéről, a kifejezés csak Eadmerrel (†1124 k.) jelent meg a teológiában. Kedvező fogadtatásra talál a misztikusok között ez az elgondolás, elsősorban Szent Mechtild, Szent Gertrúd és Svéd Szent Brigitta népszerűsítették a tiszteletét. 1646-ban Eudes Szent János kongregációja kéri, hogy engedélyezzék nekik a Mária Szíve-tiszteletét. 1672-ben számos francia egyházmegye átvette ezt a szokást a Rítuskongregáció 1669-es tiltása ellenére. VII. Pius (1800–1823) engedélyezte egy szerzetesközösség számára a tiszteletét. X. Pius (1907) a kapucinusoknak és az ágostonos remetéknek is megengedte a tiszteletét. Döntő lökést adott az egész kultusz elterjedésének, amikor XII. Pius pápa az 1942-ben felajánlotta Mária Szeplőtelen Szívének az emberiséget. A fatimai jelenések után pedig méginkább megerősödött a kultusz. II. János Pál pápa 1981-ben az Efezusi Zsinat 1550. évfordulója alkalmából akarta elvégezni ezt a felajánlást, de ezt az ellene elkövetett merénylet egy időre megghiúsította. De az 1984-es fatimai látogatása alkalmával a pápa ezt megtette, majd 2000-ben megismételte ezt a felajánlást Rómában a világegyház összes püspökével együtt.

A kultusz lényegében hasonlít a Jézus Szíve-tisztelethez, lelki azonosulás Máriával. Azért népszerű, mert a hívő azzal a Máriával azonosul, aki teljesen ember, és mint ilyen, nem pontosan érti, hogy mi is történik vele, és miért is történik vele mindaz. A 12 éves Jézus templomi jelenetében Jézus gondolatai és a szülei gondolatai minden vallásosságuk ellenére erőteljesen szétválnak. A Jézus családja köréből származó hagyomány Jézust teljes messiási öntudattal rendelkező, küldetésére kész gyermekként ábrázolja. De ugyanakkor azt is bemutatja, hogy lelkéhez oly közel álló, és a maguk kapott feladatát vallásilag kitűnően végző szülők is értetlenül állnak gyermekük szokatlan templomi viselkedése előtt.

Azzal a helytelen előítélettel számol le a bibliai történet, hogy Jézus szülei az Angyali üdvözet birtokában könnyen teljesítették küldetésüket, mert pontosan tudták, hogy mi a feladatuk a gyermek

és a felserdülő Jézus mellett. A mai evangéliumi történet erre rácsfol. Feltehetően Mária és József nem voltak hencegő szülők. A keresztény közösségben nem beszéltek az isteni bennfentesek biztonságával nyilvánvaló titkukról. Feltehetően Jézus halála és feltámadása után Mária nem akart többnek látszani, mint az isteni titkok értelmének keresője, és nem mint abszolút birtokosa mutatkozott be a közösségnek. Később is Isten titkainak keresését jelképező hívó maradt a keresztény közösségben.

A misztikusok ebben fedezik fel a sajátos lelki tartalmat, amellyel azonosulni szeretnének. A hívők számára az átélt hit nem a problémák végleges megoldását jelenti, hanem azt, hogy sok érthetlenség ellenére Isten titkainak és cselekedeteinek értelmét ők is tovább keresik életükben. Az elmélyült spiritualításra törekvő szerzetesi közösségekben, valamint nagy történelmi és egyéni katasztrófák idején, sok vallásos ember válságba kerül. Nem érti, Isten miért engedi, hogy bizonyos tragédiák megtörténjenek velünk. Ha azonosulni tudnak az emberek a szenvedő Máriával, átélnek emberi helyzetét, akkor választ kapnak kérdéseikre.

Talán manapság többen vannak, akik a hitet azonnali gyógysernek tartják, amely minden helyzetben segít. Néhány kisegyház a missziójában a „ne félj, csak higgy” bibliai kijelentést túlhangsúlyozva ilyen csodagyógyszerré igyekszik változtatni a keresztény hitet. Ez vagy hazugság, vagy naivság, mely sok ember hitbéli csalódásához vezethet. Mária titkokat kereső alázatos hitével való azonosulás azonban a szenvedést és az érthetlenséget is elviselni kész erős hittel való azonosulást jelenti. Ez viszont sok felnőtt számára hitének egyetlen válaszadási modelljévé válik. Mária Szívének tisztelete pszichológiai vagy más néven meditációs magyarázatot és alapállást követel.